

ביום הרביעי שעבר, בשעות הר לילה, ניסו אלמונים להצית את דפוס על המחנה. מתוך בקבוק פלסטי הוטחו חומר דליק על הדלת. אחרי שהציתו את במקום, הסתלקו האלמונים. הדליקה כובתה לפני שנגרם נזק.

היה זה מעשה ההצתה השלישי בתקופה האחרונה שכוון נגד עיתונים במדינה. והיה זה מעשה ההצתה שני שכוון נגד העולם הזה, כי בדפוס החדש, הנמצא ב"בית העיתון" על החשמר, ובו מודפס יומון מ"פ", מודפס גם העולם הזה.

במערכת העולם הזה לא נותר עוד מה להצית. נזקי ההצתה הזדונית הראשונה, מלפני חודשיים, טרם חוקנו. עבודת ה"מערכת נעשית בתנאים כמעט קרביים, בחדרים מכוסים פתח, מתחת לתיקרות ש"נחרסו, על רהיטים מאולתרים. עתה זמם מישהו להצית גם את הדפוס בו מדפיסים את השבועון.

לא היה זה ניסון ההתנכלות היחיד ש"נעשה השבוע לגבי העיתון ועובדיו. כמה מחברי המערכת קיבלו השבוע אימים אנונימיים בהם הוזהרו כי "יקבלו כדור בראש" מנסיכנו למדנו שלא להתייחס עוד בזלזול לאימים מעין אלה. אולם כל ניסון למנוע בשיטות כאלה, או בשי"טות דומות שהוצעו עליידי הגברת גולדה מאיר, זה הופעת העולם הזה, נדון מראש לכשלון.

בנות יענה

ופרות קדושות

כאשר נפדה במערכת, לפני שבר עיים, ההכרעה לפרסם את הפרשה המכונה עתה "פרשת אלישבע", הנוגעת למה שמכונה עכשיו בפי חסידיו של משה דיין בשם "תדמיתו של שר-הביטחון", עשינו זאת מתוך ידיעה ברורה של הסכ"נות המצפות לנו, בתחומים שונים, עקב פירסום זה. אם בכל זאת החלטנו, אחרי שיקול ממושך בחיוב בקשר לפירסום, היה זה רק מתוך אמונה עמוקה, שזוהי פרשה בעלת השלכות ציבוריות רחבות הנוגעות לכל אורה, ומשום כך היא חייבת פירסום. עיתונות חופשית — זוהי טענה שאינה

חייבת עוד בהוכחה — היא אחד מיסודות המישטר הדמוקרטי. במישטר כזה יש לכל אורה זכות השתתפות בקביעת השלטון — כאשר הוא נקרא אל הקלפי אחת לכמה שנים. יכולתו של האזרח לקבוע את ה"לטתו האישית החופשית בשעת ההצבעה, מבוססת על המידע המלא האובייקטיבי הצריך להיות מוזרם אליו בין תקופת הצבעה אחת לשניה, בכל הנוגע לאלה השולטים בו ולאלה המבקשים את תמיכתו כדי להגיע לשלטון.

העולם הזה, בכל אופן, אין ספק, כי כאשר מדובר בפרשה הזורקת אור חדש לגבי אישיותו, תכונותיו, התנהגותו ותפ"י סתו השילטונית של אחד האישים המ"כיים במערכת השלטון, המתמודד על תפקיד ראש-הממשלה של ישראל, אין זו רק זכותו של עיתון, אלא זוהי חובתו האזרחית והמוסרית לפרסם את כל המידע הידוע לו.

רובה של העיתונות הישראלית אימץ לעצמו תפיסה זו בשנים האחרונות. אבל כאשר מדובר במשה דיין — נכנסת ה"עיתונות הישראלית לאחזו בו רועות פרות קדושות שאסור לגעת בהן. משה דיין הוא פרה קדושה לגבי העיתונות הישר"אלית היומית. בפרה קדושה זו אסור ל"געת גם כאשר מתברר שהיא עוברת בגלוי על החוק ומזלזלת בו. אסור להרגיז פרה קדושה זו, גם כאשר מסתבר כי אינה יודעת להבחין בין האחו הפרטי שלה לבין כרי הדשא של הציבור והיא מתנהגת ב"צורה שהיתה מסבה אליה מיד את זרקור"יה של העיתונות הישראלית, לוא רק לא היה שמה משה דיין.

כך קרה שאף אחד מעיתוני ישראל לא ציטט ולא רמז על פרשת אלישבע כאשר התפוצצה מעל דפי עיתון זה מלפני שבר עיים. תוך תקווה שהתעלמות מהפרשה ואי הזכרתה בעיתונים אחרים תביא ל"השתקתה וגניזתה, נקטו עורכי העיתונים באיסטרטגיית בת-היענה. לשיא הגיחוך הגיעו עורכי מעריב, שבהוראתם סרבה מחלקת המודעות של העיתון לפרסם מ"דעה של העולם הזה, על תוכן הגליון ש"הופיע בשבוע שעבר.

לא היתה לנו סיבה להתאונן על כך.

החרם שהוטל עליידי העיתונות הישרא"לית על הפרשה לא יכול היה להפחית מ"ערכה וחשיבותה הציבורית. היא הפכה לנושא שיהיה בכל בית בישראל, שוב, כמו בתקופה החשוכה של שילטון בן גוריון בשנות ה"50, ידעו רבבות אזרחים בישראל כי אם הם רוצים לקבל מידע בלעדי, אותו לא יוכלו לקרוא באף עיתון אחר, הם יכולים למצוא אותו בהעולם הזה.

מיסמך בעל

ערך היסטורי

מה שנראה לעורכי העיתונות הישראלית כפרשה נטולת עניין צי"בורי, שיש להסתירה ולהעלימה מעיני ה"קוראים, נראה שונה לחלוטין בעיני עין תונאים מקצועיים ברחבי העולם, שאין להם התחייבויות של פחד וחשבון כלפי פרות קדושות.

כך אירע, שבשעה שקוראי העיתונות הישראלית, אליהם לא הגיעו גליונות העולם הזה, לא קיבלו דיווח על פרשת דיין ואלישבע, יכלו מיליונים רבים ב"רחבי העולם לקרוא את הסיפור המלא על כך.

העיתון הראשון שפירסם בהרחבה את הפרשה היה גדול שבועוני אירופה, ה"שטרן המערב-גרמני. בעיקבות פירסום פרשת ירמיה על דפי העולם הזה, אחרי גירושיו של משה דיין, הגיע נוסח המיכ"תבים של בן-גוריון ורות דיין בפרשה זו, שפורסמו בהעולם הזה, לידיעת עורכי ה"שטרן.

נראה היה להם שתוכן מכתבו של בן גוריון בפרשה זו, משנת 1959, הוא בעל עניין כלל-אנושי, באשר הוא עוסק ב"הפרדה בין חייו הפרטיים של איש ציבור לבין חייו הציבוריים. זוהי בעיה הקיימת בכל מדינה בכל הזמנים. ומכתבו של בן גוריון העוסק בה הוא לאא ספק מיסמך בעל ערך היסטורי.

על רקע זה תיכננו עורכי השטרן כתבה על גירושיו של דיין, עליה אף הודיעו בגליון השטרן מלפני שבועיים. תוך כדי הכנת כתבה זו בשטרן, אירעו שני דברים:

העולם הזה הופיע עם הידיעות הראשונות על פרשת אלישבע, ואלישבע ציזוס עצמה התקשרה ישירות עם עורכי השטרן ב"המבורג, הציעה למסור להם את סיפורת האישי.

עורכי השטרן, שכבר היו באמצע הכ"נתה של הכתבה על דיין, קפצו על ה"מציאה מתוך הכרה בחשיבותה העיתונ"ית, שלחו לישראל כתב מיוחד שראיין את אלישבע ואמה, שוכנע באמיתות ומח"י מנות סיפורן, ושלח את הראיון לעיתונ"גליון השטרן מהשבוע שעבר, ובו כת"בת הענק על חיי האהבה של דיין, הופיע בשתי מהדורות. המהדורה האחת, המוד"פסת מוקדם יותר, מיועדת לתפוצה למי"נויים בעיקר, זוהי גם המהדורה שהוטסה השבוע בדואר-אוויר לישראל ונחטפה ב"קיוסקים. המהדורה השניה, הכילה תיקור"נים ותמונות שלא היו במהדורה הראשונה. בעיקרו מאשר סיפורה האישי של אלי"שבע ציזוס בשטרן את כל הפרטים ש"פורסמו קודם כן בהעולם הזה. אבל ה"שטרן בחר לפרסם גם אותם קטעים אינ"טימיים של הפרשה, שהעולם הזה סבר שאין להם שייכות להיבטים הציבוריים של הפרשה.

„טיפוסים

של פושעים"

וכך פותח „שטרן" את כתבתו, המשתרעת על 10 עמודים:

הכתובת היא תל-אביב, רחוב דיזנגוף 117. ליד קפה-הסופרים כסית מוביל מע"בר צר לכניסה האחורית. מעל לדלת יש שלט קטן: סלון ארפי. רק אחרי שניתן סימו של נקישות, שעליו הוסכם מראש עם שטרן, נפתחת הדלת בהיסוס.

מאחורי הדלת עומדת נערה ביישנית — ענינים גדולות ושחורות, ריסיים ארו"כים, שערות שחורות האטופות בקשר, חליפה כחולה. „אנא, היכנסו", היא לוחשת בניב וינאי רך, ומסתכלת בפחד בחדר-המדרגות.

נערה נפחדת זו, שהיא כיום בת 27, אהבה במשך שנתיים בלהט את גיבור-

Der für die Sicherheit Israels verantwortliche Minister Mosche Dajan ist selbst zum Sicherheitsrisiko für sein Land geworden. Die Regierung verzieht oder vertuschte früher seine außerehelichen Amouren. Jetzt weiß sie: Der General hat vergebens versucht, eine Frau mit Geld zum Schweigen zu bringen

Die Frau, die Mosche Dajan in der Hand hat

„Mag sein, daß ich nicht alle Gesetze respektiere. Aber habt ihr einen besseren Verteidigungsminister?"

Hatte Dajan ihr die Heirat versprochen? Elisheva mit ihrer Mutter Alfreda Ghisla

אומרת: „האשה המחזיקה בידה את משה דיין", בהקדמה לכתבה נאמר: „האישי האחראי על ביטחון ישראל הכניס את ארצו לסיכון בטחוני. המחשלה שיטששה בעבר את אהבותינו מחוץ לנושאינו. עכשיו היא יודעת: הגנרל ניסה לשלם כסף לאשה, בניסיון שווא להשתיקה."

עמוד הפתיחה ב"שטרן" כך נראים עמודי הפתיחה של כתבת הענק ב"שטרן" על חי"י-האהבה של משה דיין. הציילומים בעמודים אלה הם צילומי "העולם הזה". הכותרת מימין